

ارتباط پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده
با انگیزه تحصیلی و تیپ شخصیتی
(مروری بر نظریه‌ها و پژوهش‌های انجام شده)

تالیف:

صغری نیکخوی مکمل

انتشارات تدبیر روشن

۱۳۹۵

سرشناسه

ارتباط پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده با انگیزه تحصیلی و تیپ
شخصیتی (مروری بر نظریه‌ها و پژوهش‌های انجام شده)
نیکخوی مکمل / صغرا / ۱۳۳۶

عنوان و نام پدیدآور

صغرا نیکخوی مکمل

مشخصات نشر

تهران: تدبیر روشن، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری

ص. ۶۸.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۷۴۷۳-۳۳-۷

وضعیت درست

فیبا

نویسنده

شناخته شده

ارتباط پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده با انگیزه تحصیلی و تیپ
شخصیتی (مروری بر نظریه‌ها و پژوهش‌های انجام شده)
نیکخوی مکمل / صغرا / ۱۳۳۶

رده بندی کنگره

۱۳۹۴۳۳/۵۴۱۰۴۴/۲۰۳

رده بندی دیویی

۳۳۳/۸۲۲۲

شماره کتابشناسی

۱۵۲۰

ملی

ارتباط پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده با انگیزه تحصیلی و تیپ
شخصیتی (مروری بر نظریه‌ها و پژوهش‌های انجام شده)
مؤلف: صغرا نیکخوی مکمل

شمارگان : ۱۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۴۷۳-۳۳-۷

ناشر : تدبیر روشن / تهران

چاپ اول / ۱۳۹۵

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

فهرست

۷	مقدمه
۹	پایگاه افتخاری اجتماعی خانواده
۱۰	فقر اقتصادی
۱۲	فقر فرهنگی
۱۳	انگیزه تحصیلی
۱۳	انگیزش
۱۶	انگیزش تحصیلی
۲۶	عوامل مهم در شکل گیری شخصیت
۲۶	۱- عامل ژنتیکی
۲۶	۲- عامل محیطی
۲۸	۳- عامل یادگیری
۲۹	۴- عامل والدین
۳۰	۵- عامل رشد
۳۱	الگوها و تیپ‌های شخصیتی A و B
۳۲	مفهوم الگوی رفتاری A و B و توسعه آن
۳۴	سبب‌شناسی و نظریه‌های مهم الگوی رفتاری A:
۴۳	رابطه الگوی رفتاری A و B با رفتارها و متغیرهای دیگر
۴۵	نظریه‌های پایگاه اجتماعی - اقتصادی

۴۷	نظریه‌های انگیزه پیشرفت
۴۷	نظریه فروید
۴۷	نظریه دالارد و میلر
۴۸	نظریه‌های هنری موری
۴۹	نظریه درید، ک کلند
۵۲	نظریه‌های تیپ‌های شخصیتی
۵۵	پیشینه تحقیق
۶۲	منابع

www.ketab.ir

مقدمه

جوانان قشر عظیمی از جمعیت هر کشور را تشکیل می‌دهند. آنان سرمایه‌های ارزشمند جامعه و امیدهای درخشان ملکت تلقی می‌شوند و عامل بسیار مهمی در رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی کشور به شمار می‌روند. و از ایشان انتظار می‌رود که در آینده ای نه چندان دور مسئولیت عظیم و سنگین اداره چرخ‌های مملکت خود را برعهده بگیرند. آئین مقدس اسلام عنایت خاص به نسل جوان داشته و آنان را از جنبه‌های مادی، معنوی، اخلاقی، اجتماعی، روانی و تربیتی تحت مراقبت قرار داده است. اولیاء اسلام جوانی را در رویت بزرگترین نعمت باری تعالی در زندگی بشر شناخته و به انحاء مختلف به آن توجه نموده‌اند «پیامبر برای اسلام (ص) می‌فرماید: در قیامت هیچ بنده‌ای قدم از قدم بر نمی‌دارد مگر آن که به این پرسش‌ها پاسخ دهد، اول آنکه عمرش را در چه کاری سپری کرده است و دوم آنکه جوانیش را در چه راهی صرف کرده است» (کریاسی، ۱۳۷۸).

« خانواده اولین بدر تکوین رشد فردی و بنای شخصیت را در انسان فراهم می‌سازد، کودک در خانواده زبان می‌آموزد. بی تردید شخصیت، نگرش‌ها، مذهب و طبقه اجتماعی - اقتصادی والدین بر نحوه ارائه ارزش‌ها به فرزندان تاثیر خواهد گذاشت» (کرمی و مرادی، ۱۳۷۳).

عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی حاکم بر خانواده، ارتباط مستقیم با سطح سواد و تحصیلات خانواده دارد. شخص باسواد امکان سلامت اقتصادی و تصمیم‌گیری بیشتری دارد و چنین انسانی نسبت به خود و فکر و فرهنگ جامعه

بصیرت بیشتری دارد. سواد و تحصیلات، از دیدگاه اقتصادی، افراد را به سوی رشد و توسعه درونزاد و خلاق و هماهنگ با اجتماع و کشور هدایت می‌کند و از دیدگاه تخصصی، جامعه را موفق می‌سازد، افراد بزرگسال به عنوان عامل اساسی تولید، حتی با یک اصطلاح اقتصادی خاص که همان جمعیت فعال یا نیروی کار می‌باشد، مشخص می‌شوند. با توجه به آمار موجود، گسترش سواد، کاهش رشد جمعیت و همچنین توسعه اقتصادی و اجتماعی و پیشرفت دانش و ... را تسهیل نموده است. تنها رಾಮعی توانسته‌اند مشکلات خود در زمینه‌های تغذیه، مسکن، پوشاک، بهداشت، آموزش را از میان بردارند که از سطح بالای سواد برخوردار باشند. بی سواد، نه تنها پدیده‌ای قابل تأسف است، بلکه علامتی است در کنار علائم دیگر که نشان دهند از زندگی بیگانگی می‌باشد و منجر به عقب ماندگی می‌شود. این عقب ماندگی در تعلیم و تربیت، خود معلول شالوده‌های نامتناسب اقتصادی و اجتماعی است و رابطه مستقیم با فقر عمومی و کمبود وسایل کافی به ویژه نداشتن معلم و مدرسه است (مهاجر، ۳۷۰).

تأثیراتی که ساختار غیر عادلانه جامعه می‌تواند در کیفیت برخی و شکست‌های برخی دیگر داشته باشد. یقیناً منشأ نیرومندی این تحقیق در این زمینه است. توجیه اقتصادی و اجتماعی موفقیت‌ها و شکست‌ها امری لازم است لیکن به هیچ وجه کافی نیست. «موقعیت اجتماعی و اقتصادی خانواده به قدری مهم است که ساختار آن اثری سه‌گانه بر روی کودکان و نوجوان دارد.

پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده

پایگاه در لغت به معنی مقام، منزلت و شان به کار می‌رود. (قرائی مقدم ۱۳۷۷) و در اصطلاح به موقعیت اجتماعی و جایگاهی اطلاق می‌شود که فرد در گروه یا در مرتبه اجتماعی یک گروه در مقایسه با گروه‌های دیگر احراز می‌کند (توسلی، ۱۳۷۲، ص ۸۳). پایگاه اجتماعی متضمن رتبه یا مقام فرد در گروه یا رتبه و مقام گروه نسبت به گروه‌های دیگر است (شایان مهر، ۱۳۷۷: ۱۲).

"پایگاه" معادل بررسی واژه انگلیسی (Status) و فرانسه (Statu) است و در متون ادبیات کلاسیک جامعه‌شناسی، به معنی مقام، منزلت و شان به کار رفته است (ملوین، ۱۳۷۹: ۶۴). به اعتقاد وبر، پایگاه به حرمت یا احترام اجتماعی اطلاق می‌گردد که به افراد با کرامت‌ها، اگذار می‌شود. نظریه‌پردازان مختلف در تعیین قشربندی اجتماعی^۱ در جامعه بر عوامل مختلف تأکید کرده‌اند. برای مثال، مارکس بر عامل اقتصادی، دارنده ف^۲ بر برخورداری متفاوت از قدرت و اقتدار سیاسی، وبر بر بهره‌مندی‌های متفاوت از منزلت اجتماعی، بوردیو^۳ بر نوع مصرف و سبک زندگی و گیدنز بر آموزش و مهارت‌های اجتماعی، به عنوان عوامل تأثیرگذار بر تعیین قشربندی اجتماعی تأکید کرده‌اند. حوال در مفهوم قشربندی جامعه، بیانگر این واقعیت است که مفهوم مذکور، تحت تأثیر عوامل متعدد، پیچیده و درهم تنیده شکل می‌گیرد.

^۱ social Stratification

^۲ Dahrendorf

^۳ Bourdieu